

[Holger K. Nielsen]

Jamen selv små skridt mener SF er vigtige at tage, hvis det er i den rigtige retning.

Jeg vil godt høre fru Pia Gjellerup igen. Mener fru Pia Gjellerup ikke, at selv små skridt kan være vigtige at tage for at få en udvikling i gang i denne retning, som vi mener er rigtig, og som skal sikre en solidarisk omfordeling blandt boligejerne?

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Povl Brøndsted):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 70:

Forslag til lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme. (Dækningsafgift).

Af Lone Stig Andersen (SF) m.fl.
(Fremsat 16/11 89).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

SF's forslag går ud på at fjerne de øvre grænser, der gælder for kommunernes adgang til at udskrive dækningsafgift efter den kommunale ejendomsskattelov. Efter loven har kommunerne både adgang til at opkræve dækningsafgift af offentlige ejendomme og af erhversejendomme.

Reglerne om dækningsafgift af offentlige ejendomme blev ændret for nogle år siden. Det indebar for så vidt angår statsejendomme, der er fritaget for grundskyld, at kommunerne fik mulighed for at opkræve lige så meget i dækningsafgift af disse ejendomme, som de ellers kunne have opkrævet i grundskyld. Der er altså

ikke noget skattemæssigt belæg for SF's forslag om at åbne mulighed for yderligere beskatning af disse ejendomme.

Det viser sig jo også, at den reelle baggrund er, at SF er utilfreds med størrelsen af statens bloktilskud til kommunerne. Det skulle kommunerne så have mulighed for at skaffe sig en vis kompensation for ved så at sige at brandskatte statens ejendomme.

Den slags kan regeringen naturligvis ikke give tilslutning til. Det ville endvidere indebære en helt tilfældig fordeling af provenuet mellem kommunerne, da det er meget forskelligt, hvor mange offentlige ejendomme der ligger i en kommune.

Den anden form for dækningsafgift er afgiften af erhversejendomme. Det er en særskat på erhvervslivet, idet der her er tale om ejendomme, hvor der også skal betales grundskyld efter de almindelige regler.

Det er regeringens politik at fremme erhvervslivets konkurrencedygtighed, og hvis der skal ske ændringer i reglerne om dækningsafgift af erhversejendomme, bør vejen i stedet være at lempe eller endnu bedre: helt at afskaffe denne særskat.

I øvrigt har SF også på dette punkt en noget mærkværdig forestilling om, at det gennem en forhøjelse af dækningsafgiften skulle være muligt for kommunerne at sætte sig ud over de rammer for den kommunale økonomi, der aftales mellem Kommunernes Landsforening og regeringen, aftaler, der bl.a. har til formål at begrænse det samlede offentlige forbrug.

Det gælder om det samlede forslag, at regeringen må tage afstand både fra det skattemæssige indhold og fra de tanker, som SF har gjort sig om byrdefordelingen og rammerne for den kommunale økonomi.

Bakholt (S):

SF's forslag går ud på at fjerne det loft, der er for opkrævning af dækningsafgiften, og efter SF's forslag skal kommunalbestyrelsen selv fastlægge promillen, hvis man i kommunalbestyrelsen overhovedet opkræver dækningsafgift. Ifølge de bilag, som er optrykt i forslaget, er der jo en række kommuner, som ikke gør det, men der er altså også en del, som opkræver det maksimale.

Jeg synes, det er meget forståeligt, at SF rejser den diskussion nu efter de mange forskelli-

[Bakholt]

ge indgreb, der har været over for kommunerne, og jeg forstår, at det, SF ønsker med det, er at give kommunerne nogle flere tangenter at spille på.

Vi vil i Socialdemokratiet se meget grundigt på dette forslag. Vi vil prøve at undersøge, hvad virkningen af det er, hvis loftet bliver fjernet. Vi vil prøve at få undersøgt, om der er et ønske fra kommunerne om at få fjernet det loft, der findes i dag. Vi mener, det er rigtigt at få foretaget nogle vurderinger af behovet for at få det fjernet. Hvis det, kommunerne mener, er, at det er udtryk for nogle snærende bånd, som der er lagt på dem, så lad os se på det. Vi vil altså gå ind i udvalgsarbejdet til en konstruktiv og seriøs debat om hensigtsmæssigheden af dette forslag.

Pernille Sams (KF):

SF's forslag om at øge beskatningsmulighederne af offentlige ejendomme og af erhvervsbyggeri er klart i modstrid med den udvikling, Det Konservative Folkeparti ønsker.

Af bemærkningerne kan man læse, at SF ønsker at give kommunerne mulighed for at kompensere for de seneste års mindre bloktilskud og få flere indtægter ind ved at hæve beskatningen på statens ejendomme og på erhvervsjendomme. På den måde skulle kommunerne – i hvert fald på kort sigt – kunne komme ud over de forbrugsbegrænsende aftaler, regeringen har indgået med Kommunernes Landsforening.

Det mener vi på ingen måde er ønskeligt. I det hele taget mener vi ikke, at landets ejendomme skal beskattes hårdere end i dag, tværtimod!

Mejdahl (V):

Med lovforslaget her vil SF fjerne den maksimale promillegrænse for opkrævning af dækningsafgift, sådan at kommunerne kan opkræve det, de vil.

66 kommuner eller godt en tredjedel af landets kommuner opkræver dækningsafgift og 40 kommuner opkræver 10 promille eller maksimum.

I Venstre mener vi ikke, at det er øgede skatter, der er behov for, tværtimod! I det finanslovforlig, der er indgået, nedsættes erhvervslivets skatter fra 50 til 40 pct. for selskaber. Det er det stik modsatte af det, SF foreslår. En nedsæt-

telse af erhvervenes omkostninger forbedrer erhvervenes konkurrenceevne, hvor SF's forslag trækker i modsat retning.

Jeg synes ikke, SF er konsekvent i sin argumentation, som den er beskrevet i bemærkningerne. Der står, at kommunerne har mistet indtægter de senere år, og at opgaverne samtidig er vokset. Flere opgaver er blevet overladt til kommunerne, og deres mulighed for at løse disse opgaver er følgelig forringet.

Jeg vil gøre SF opmærksom på, at der mellem de kommunale organisationer og regeringen er indgået en aftale, som kaldes DUT, det udvidede totalbalanceprincip, som bygger på det princip, som der er fuldstændig enighed om, at der, når staten lægger opgaver ud, følger penge med, og modsat, hvis kommunerne lettes for opgaver, inddrages besparelsen.

SF nævner også, at de øgede indtægter kan bruges til at nedsætte personskatten. SF vil her bruge pengene to gange. Det er inkonsekvent.

Jeg må på Venstres vegne afvise lovforslaget.

Marianne Jelved (RV):

Jeg er så glad for SF's forslag, fordi det hører til en type forslag, som man kan bruge lang tid til at snakke om, fordi det er så præget af det, jeg kalder demagogiske, fordomsfulde og jeg ved ikke hvad begrundelser, som f.eks., at nu har staten nedsat bloktilskuddene og lavet strafafgifter osv., flere opgaver bliver lagt ud, løsningsmulighederne er forringet, kommunerne kan ikke vide sig sikre mod nye indgreb og den slags ting. Helt efter bogen – SF's bog altså.

Samfundsøkonomisk er det jo vigtigt at se kommunernes udgifter i sammenhæng med statens udgifter. Det er det, regeringen med støtte af Det Radikale Venstre fra 1982 og indtil nu har gjort. Helt overordnet sagt kan man sige, at skattetrykket enten kan hæves i kommunerne eller i staten, hvis man lader udgifterne stige. Det er en af filosofierne bag det, der er sket igennem de sidste 7-8 år. Man har forsøgt at holde udgiftsniveauet nogenlunde på plads både i staten og i kommunerne.

Der er jo tradition for, at man har gode samarbejdsrelationer mellem regeringen og kommunerne. De er ikke blevet ringere med årene, og derfor er det ikke relevant at sige, at kommunerne ikke kan vide sig sikre mod nye indgreb. Kommunerne kender lovgivningen og ved, hvad det er for nogle ting, regeringen kan gøre

[Marianne Jelved]

via lovgivning, som allerede eksisterer. I øvrigt er der tale om aftaler, så det er der faktisk ret udmærket tilfredshed med på begge sider af bordet. Derfor skal den slags ret usaglige begrundelser for at rejse forslaget ikke være upå-talt.

Det Radikale Venstre kan derfor overhovedet ikke tilslutte sig det, også fordi vi ikke ønsker at ophæve loftet for dækningsbidraget. Det ville svare til – efter vores opfattelse – at man også hævdede loftet for grundskyld, og det er vi heller ikke interesseret i på nuværende tidspunkt. Så derfor bliver det et nej.

Glønborg (KRF):

Fra Kristeligt Folkepartis side er vi heller ikke spor interesseret i at få det loft fjernet, som SF ønsker. Vi mener, at erhvervslivet har udgifter og omkostninger nok, og det er dem, vi prøver på at holde nede. De allerfleste kommuner har altså også fundet ud af selv, at det er bedst for alle parter, at man slet ikke udnytter denne ret til at opkræve dækningsafgift.

Bjørn Poulsen (SF):

Det er klart, at man efter så mange positive meldinger er nødt til at prøve på at finde en grimasse, der kan passe, og det skal jeg så nok prøve på.

Jeg synes, at afvisningerne først og fremmest er gået på en lille del af de almindelige bemærkninger, nemlig vores utilfredshed med regeringens førte politik. Det er klart, at det kan man afvise meget med.

Det, der har været vores egentlige mål med dette forslag, er at prøve at leve op til det, vi mener er meget vigtigt, nemlig kommunernes selvbestemmelsesret. Derfor må jeg nok erkende, at der er et par af ordførerne – specielt fra Venstre og Det Radikale Venstre – hvis indstilling jeg ikke kan forstå. Vi måtte ikke være fordumsfulde, som den radikale ordfører sagde. På den anden side sluttede hun også af med at sige: i hvert fald »på nuværende tidspunkt«. Det er noget, vi har hørt mange gange fra De Radikale i det sidste par år. Det må vi jo så tage til efterretning.

Der er noget, der hedder Lotz III, hvor man bl.a. behandler spørgsmålet om dækningsafgift. Danmarks Jurist- & Økonomforbunds Forlag har udgivet noget, der hedder »Kommunernes Finansiering«, 3. udgave. Heri omta-

ler man bl.a. Lotz III, og under dækningsafgifter møder man den udtalelse, at denne dækningsafgift er en af de mest interessante kommunale skatter, og man forklarer hvorfor.

Man forklarer bl.a., at dækningsafgiften på en måde kan ses som et bidrag til løsning af et af de problemer, der i hvert fald ikke er løst, nemlig erhvervslivets del af betalingen for, hvad det koster en kommune at oprette og vedligeholde veje, parkeringspladser, renholdelse, lys på vejene, og hvad der nu ellers er af kommunale udgifter. Det er jo sådan, at mange erhvervsvirksomheders ejere overhovedet ikke bor i kommunen. Her kan denne dækningsafgift bruges bl.a. til at skaffe kommunen nogle indtægter til at dække nogle af dens omkostninger.

Men lad mig sige det ligeud, at hverken spørgsmålet om, at kommunerne har været lidt hårdt behandlet af regeringen de sidste mange år, eller spørgsmålet om, hvorvidt erhvervslivet skal betale forfærdelig meget eller ikke betale noget, er det vigtigste for os. For os er det vigtigere, at kommunerne bør have retten til at udskrive de skatter, som de har lyst til. Som den socialdemokratiske ordfører så rigtigt sagde, må det gælde om at give kommunerne så mange tangenter at spille på som overhovedet muligt. Jeg må indrømme, at Venstres ordfører vist ikke har forstået ret meget af det, fordi vi efter hans mening ville bruge pengene to gange. Jeg må indrømme, at som jeg læser forslaget, kan det enten bruges til det ene eller det andet, men det er klart, hvis man bruger andre øjne, kan man læse og fortolke det, som man har lyst til.

Det får mig til at huske på en radioudsendelse, jeg hørte i går morges fra Nordjyllands Radio, hvor borgmesteren fra Nibe – en af de gode Venstremænd – følte sig truet af den nuværende indenrigsminister, fordi han var borgmester i en af de kommuner, hvor man havde sat skatten op. Jeg ved ikke, om det er rigtigt, at han skal føle sig truet eller ej, men når vi skriver noget om, at regeringen måske ikke behandler kommunerne så godt, kan det være, at vedkommende borgmester, som endda tidligere har været i Folketinget, i virkeligheden har ret, når han synes, at han lige nu som borgmester føler sig alvorligt truet, fordi han nødvendigvis har måttet sætte sin skatteprocent lidt op.

Vi må jo nok erkende, at dette forslag ikke bliver vedtaget lige nu, og at vi nok heller ikke

[Bjørn Poulsen]

havde forventet at få det store flertal for det, men det kunne da godt være, at der måske var nogen, der skulle have sunget lidt med på kommunernes selvbestemmelsesret, det være sig tidligere borgmestre i den ene eller den anden side af salen. Det ville nok have klædt dem lidt mere.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Povl Brøndsted):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 33:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af en forfatningskommission.

Af Kofod-Svendsen (KRF) m.fl.
(Fremsat 17/11 89).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Statsministeren (Poul Schlüter):

Til trods for at vor grundlov snart er 37 år, er den faktisk stadig tidssvarende.

Jeg har svært ved at se, at der er spørgsmål af så afgørende betydning, at der i dag skulle være tilstrækkeligt grundlag eller behov for at igangsætte det uhyre tid- og ressourcekrævende arbejde, det ville være, hvis man skulle tage fat på en revision af grundloven. Jeg kan ikke modstå fristelsen til at komme med den bemærkning, at man måske også kan sige, at den måde, salen er bestykt på i dette øjeblik, ikke synes hos Folketingets medlemmer at afspejle et voldsomt behov for at lave om på vores fortræffelige forfatning.

Blandt de forslag til ændringer i enkelte grundlovsbestemmelser, der nu og da helt naturligt er fremme i den offentlige debat, er der

måske et par af virkelig principiel karakter. Det gælder naturligvis tanken om faste valgperioder for Folketinget og tanken om udvidelse af adgangen til at afholde folkeafstemninger. Man kan sige, at der også er et af regeringspartierne, der er principiel tilhænger af, at den faste valgperiode gennemføres.

Uanset om vi tager det ene eller det andet af de temaer, som har været oppe til debat nu og da i dagspressen, gælder det jo, at der ikke synes at være bred enighed mellem Folketingets partier om løsningsmodellen.

Derfor synes jeg, det er rigtigt at minde om, at den seneste grundlovsrevision, der jo omfattede meget vigtige principielle ændringer, som i høj grad havde både Folketingets og vælgernes interesse, alligevel kun lige med nød og næppe kunne samle det nødvendige flertal ved folkeafstemningen. Det må man jo nødvendigvis også tage et afgørende hensyn til. Der er intet, der for mig taler for, at der ude i den danske befolkning på nuværende tidspunkt skulle være meget kraftige ønsker om ændringer i vores forfatning.

Jeg går ud fra, at beslutningsforslaget, som i dag er til første behandling, bliver henvist til Folketingets Udvalg for Forretningsordenen. Uanset de principielle forskelle i synspunkter, der gør sig gældende, tror jeg, alle vil være enig med mig i, at det bør være en forudsætning for at sætte hele det store forfatningsapparat i gang, at der blandt Folketingets partier måtte vise sig at være både bred og uforbeholden tilslutning til tanken.

Henning Rasmussen (S):

I de sidste knap 125 år er den danske grundlov kun blevet ændret 2 gange. Begge gange efter mange års overvejelser og et langt og grundigt forberedelsesarbejde. Begge gange var det et berettiget og stærkt krav om betydelige ændringer, krav, der gennem årene var blevet rejst med stigende styrke fra mange sider, og hvor det derfor var muligt at få det nødvendige store antal vælgere til at møde frem og stemme ja efter to rigsdages enslydende vedtagelse af forslagene.

Det var også store og afgørende ændringer, der skete, ændringer, der i dag forekommer os indlysende og uundværlige. Indførelsen af valgret for kvinder til rigsdagen i 1915 og afskaffelsen af Landstinget i 1953 var de to mest